

Selslifjell-Rupefjell

**

Referanse:

Reiso S. 2018. Naturverdier for lokalitet Selslifjell-Rupefjell, registrert i forbindelse med prosjekt Statskog2017. NaRIN faktaark. BioFokus. (Weblink: <http://borchbio.no/narin/?nid=6183>)

Referansedata

Fylke: Buskerud
Kommune: Kongsberg
H.o.h.: 415-810moh

Areal: 17390 daa

Prosjektilhørighet: Statskog2017
Inventør: , SRE
Vegetasjonssone: mellomboreal 50% (ca 8700daa) nordboreal 46% (ca 8000daa)
alpin 4% (ca 700daa)
Vegetasjonseksjon: O2-Klart oseanisk

Sammendrag

Området Selslifjell-Rupefjell ligger delvis i Kongsberg og delvis i Notodden kommuner, på åspartiene mellom Knutefjell og Follsjø. Området preges av rolige åspartier med slake lier avbrutt av grunne, men flere steder trange og markerte bekkedaler. Toppartiet har også flere myrer og tjern. Berggrunnen domineres av fattig gneis og granitt, med striper av rikere amfibolitt. Løsmassedekket er tynt.

Fattige barskogtyper dominerer skogledd mark. Lyngskog med flekker av knauser med lavskog dominerer på opplent mark, lisider og søkk har mosaikker av bærlyng- og blåbærskog, med innslag av fattig sumpskog. Lengst i sør inngår også fragmenter av lågurtskog og høgstaudeskog. Myrene er overveiende fattige, men myrkanter og fuktig med rikere vegetasjon finnes lokalt. Typisk for rike sig er innslag av breimyrull. Forøvrig har bekkekanter og myrkanter gjerne dominans av blåtopp.

Eldre svakt utviklet naturskog dominerer, men også kiler av nyere hogstingrep finnes stedvis langs kantene. Høyere-liggende småvokst og lavproduktiv fjellskog dominerer toppområdet og øvre deler av lisidene. Mer produktiv skog finnes på blåbærmark langs bekkedaler og sørvendte lisider, samt i de nedre deler av lisidene under 600 moh. Fjellskogsarealene på koller og toppområder er gjerne glissen barblandingskog med svak-god sijktning. Typisk er spredte eldre furutrær, ispedd en del furugadd, med fleraldret undersjikt av gran og/eller ungfuru. Stedvis også enkelte furulæger, men i store partier mangler slike. Langs friskere søkk er gjerne skogen mer kompakt og mer grandominert. Her er gjerne sijktningen god, men gamle grantrær finnes i liten grad. Granskogen begynner å produsere en del fersk død ved, stedvis inngår også enkelte restelementer etter tidligere skoggenerasjoner i form av grove og godt nedbrutte granlæger. Ned lisidene blir skogen gradvis mer produktiv og det inngår flere bestand med høyreist produktiv furuskog, der liene rundt Brennåsen i KO2 og liene innen KO9 har det største innslaget. Som følge av varierende påvirkningshistorikk, varierer furuskogen fra nokså ensaldretde bestand i sen optimalfase, til partier med god aldersspredning og stor andel gamle trær. Stedvis på blåbærmark inngår også høyreist furu på 45-50 cm i bhd, der også enkelte svært grove eksemplarer opp mot 85 cm finnes rundt Brennåsen. Typisk også for de nedre lisidene her er jevnt innslag av gadd og gamle trær på landskapsnivå, men lite liggende død ved. Store deler av furuskogen bærer preg av tidligere branner, dette ses først og fremst på gamle kelogadd, der en stor andel har gamle brannspor og utgjør viktige nøkkelementer for bl.a. branntilknyttede lav.

Artsmangfoldet i området betegnes som middels rikt med tanke på størrelsen. 16 rødlistearter er funnet. Svært artsrike kjerner er ikke påvist, og potensiale for slike er lavt. Typisk for området er spredte funn av naturskogsarter knyttet til gamle trær og død ved av furu og gran. Mest spesielt og verdt å trekke frem er innslag av skyggefulle østvendte bekkedaler med innslag av mjuktjafs (VU) og tallrike brente furugadd der flere huser mørk brannstubbela (VU).

Selslifjell-Rupefjell omfatter et stort sammenhengende areal med høyereliggende barskog med middels utviklet skogstruktur og arts mangfold. Områdets verneverdi ligger først og fremst innslaget av gammel produktiv furuskog og rik blandingskog i de nedre liseavsnittene, samt til gransøkk med høy luftfuktighet. Forøvrig domineres arealet av lavproduktiv og marginal fjellskog av mer begrenset verdi og potensial. Sett i sammenheng med nærliggende furudominerte skogområder som Barmen og Fjellstulfjell, er Selslifjell-Rupefjell mer lavproduktivt på store deler av arealet, samtidig som det har noe svakere utviklet skogstruktur/arts mangfold/potensial enn disse. Selslifjell-Rupefjell utgjør likevel et viktig supplement i en nasjonal kjerneregion for gammel furuskog, spesielt de mer produktive furuskogsarealene. Selslifjell-Rupefjell vurderes på bakgrunn av dette som regionalt verneverdig (**).

Det er ikke påvist rødlistede naturtyper av betydelige areal innefor verneforslaget. Av mangler i skogvernet (Framstad et al. 2017) fyller arealet først og fremst mangelen storområde og på deler arealet mangelen gammel furunaturskog og furuskog på høy bonitet (blåbærfuruskog). Totalt regnes området å ha middels mangeloppfyllelse.

Feltarbeid

Området ble kartlagt i løpet av fire lange dager i august og september 2017 av Sigve Reiso. Undersøkelsestidspunktet var gunstig i forhold til udersøkt arts mangfold.

Utvelgelse og undersøkelsesområde

Området er kartlagt i forbindelse med naturfaglige registreringer av areal med mulig verne kvaliteter på Statskog SF sin grunn i Telemark, Buskerud, Oppland og Hedemark. Statskog eier kun areal på Buskerudsiden av Selslifjell. Arealet i Notodden og i Jondalen ved Selslinatten tilhører private grunneiere som sammene med Statskog har tilbudt areal til vern. Undersøkelsesarealet omfatter totalt rundt 21 000 daa.

Tidligere undersøkelser

Arealene som ligger innenfor Hegnsvann skyte- og øvingsfelt er tidligere naturtypekartlagt i flere omganger. Først av Solås (1998) og av Solvang og Gaarder (2004), senere av Laugsand m. fl. (2014). Arealene på private eiendommer i Notodden er tidligere MIS-kartlagt, samtidig som det finnes en del rødlistefunn i Artskart (2018).

Beliggenhet

Området Selslifjell-Rupefjell ligger delvis i Kongsberg og delvis i Notodden kommuner, på åspartiene mellom Knutefjell og Follsjø.

Naturgrunnlag

Topografi

Området preges av rolige åspartier med slake lier avbrutt av grunne, men flere steder trange og markerte bekkedaler. Bratte liser inngår først og fremst mot Tysjøvatn i sør. Toppartiet har også flere myrer og tjern.

Geologi

Berggrunnen domineres av fattig gneis og granitt, i vest også en tynn stripe med rikere amfibolitt. Løsmassedekket er tynt.

Vegetasjonsgeografi

Vegetasjonseksjon: O2-Klart oseanisk, vegetasjonssone: mellomboreal 50% (ca 8700daa) nordboreal 46% (ca 8000daa) alpin 4% (ca 700daa) .

Området strekker seg fra mellomboreal-alpin vegetasjonssone i klart oseanisk seksjon. Fragmenter av de nedre liene mot Tysjøvatn i sør har og sørboreale trekk.

Økologisk variasjon

Den viktigste økologiske gradienten går mellom den mer åpne liseskogen med furu og de mange trange bekkedalene med grandominans. Langs bekkedalene på østsiden av Selsli er forholdene såpass humide at en fuktighetskrevede art som mjuktjafs inngår.

Vegetasjon og treslagsfordeling

Fattige barskogtyper dominerer skogledd mark. Lyngskog med flekker av knauser med lavskog dominerer på opplent mark, liser og søkk har mosaikker av bærlyng- og blåbærskog, med innslag av fattig sumpskog. Myrene er overveiende fattige, men myrkanter og fuktig med rikere vegetasjon finnes lokalt. Typisk for rike sig er innslag av breimyrull. Forøvrig har bekkekanter og myrkanter gjerne dominans av blåtopp.

Rikere høgstaudekog, svak lågurt- og lågurtskog med løvblandet barskog finnes kun fragmentarisk, først og fremst i liene sør for Tyssjøhamrane. På relativt tørr lågurtmark i lisedene her inngår bl.a. knollerteknapp, tiriltunge, hvitveis, skogfiol, markjordbær, teiebær, skogstorkenebb, blåkoll, firblad, kranskonvall, olavsstake, bleikstarr, fingerstarr, storblåfjør, skogmarhånd og brudespore. Unntaksvis inngår også blåveis, vårerteknapp, flekkgrisøre, kattefot og tysbast. På fuktigere mark inngår bl.a. mjørdurt, hvitbladtistel, sumphaukeskjegg, gulstarr, korallrot, skogrøyrkvein og blåtopp.

Skogstruktur og påvirkning

Avgrenset areal domineres av eldre naturskog, men ungskog etter nyere hogstinngrep forekommer stedvis. Disse er tatt med av arronderingsmessige årsaker. Av størst betydning er en stor hogstflate ved Nordstulbrakka i nordvest, hogstinngrep rundt Bjørndalshytta i øst og en hogstflate rett sør for Selslifjell.

Høyereleggende småvokst og lavproduktiv fjellskog dominerer toppområdet og øvre deler av lisedene. Mer produktiv skog finnes på blåbærmark langs bekkedaler og sørvendte liser, samt i de nedre deler av lisedene under 600 moh. Fjellskogsarealene på koller og toppområder er gjerne glissen barblandingskog med svak-god sjiktning. Typisk er spredte eldre furutrær, ispedd en del furugadd, med fleraldret undersjikt av gran og/eller ungfuru. Stedvis også enkelte furulæger, men i store partier mangler slike. Langs friskere søkk er gjerne skogen mer kompakt og mer grandominert. Her er gjerne sjiktningen god, men gamle grantrær finnes i liten grad. Granskogen begynner å produsere en del fersk død ved, stedvis inngår også enkelte restelementer etter tidligere skoggenerasjoner i form av grove og godt nedbrutte granlæger.

Ned lisedene blir skogen gradvis mer produktiv og det inngår flere bestand med høyreist produktiv furuskog, der liene rundt Brennåsen i KO2 og liene innen KO9 har det største innslaget. Som følge av varierende påvirkningshistorikk, varierer furuskogen fra nokså ensaldretde bestand i sen optimalfase, til partier med god aldersspredning og stor andel gamle trær. Stedvis på blåbærmark inngår også høyreist furu på 45-50 cm i bhd, der også enkelte svært grove eksemplarer opp mot 85 cm finnes rundt Brennåsen. Typisk også for de nedre lisedene her er jevnt innslag av gadd og gamle trær på landskapsnivå, men lite liggende død ved.

Den rike blandingskogen i liene sør for Tyssjøhamrane er avvikende i forhold til barskogen i området forøvrig. Her er det stor treslagsblanding med innslag av osp, rogn og selje, samt buskformet gråor og hegg. Stedvis er det mye død ved av osp (i samme råtestadium), felt av bever. Gran og furu har oppnådd dimensjoner på opp mot 50 cm dbh, mens osp er opp mot 40 cm dbh.

Store deler av furuskogen bærer preg av tidligere branner, dette ses først og fremst på gamle kelogadd, der en stor andel

har gamle brannspor og utgjør viktige nøkkelementer for bl.a. branntilknyttede lav.

Kjerneområder

I det følgende listes informasjon om de avgrensede kjernelokalitetene i området Selslifjell-Rupefjell. Nummereringen referer til inntegninger vist på kartet.

1 Åstjern

Naturtype: Gammel furuskog - Gammel høyereliggende furuskog
BMVERDI: C

Areal: 86,1daa

Innledning: Lokaliteten er registrert i 2017 av Sigve Reiso, BioFokus i forbindelse med Statsskogprosjektet 2017.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger langs østsiden av Åstjern, nord for Hengsvannet, mellom Follsja og Jonsknuten. Avgrensingen omfatter et areal med forholdsvis gammel barskog.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Arealet består av gammel høyereliggende barblandingskog. Furu dominerer mest derfor satt som gammel høyereliggende furuskog. Glissen lyngskog dominerer på kollen, mot vannet friskere og mer kompakt bærlyngskog og blåbærskog.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen har spredte gamle furu, samt noen gamle gadd og enkelte læger. I sørhellinga også enkelte grove høyreite furu av grove dimensjoner, forøvrig mer småvokst fjellskog.

Artsmangfold: Tresjiktet er dominert av gran og furu. I tillegg inngår en del bjørk. Ingen krevende gammelskogsarter ble notert, potensialet er begrenset.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter registrert.

Del av helhetlig landskap: Ett av flere delområder på forsvarets skytefelt Hengsvann med til dels uvanlig høyaldret furuskog.

Verdivurdering: Eldre fjellskog med innslag av gammel og dels grov furu, samt litt dødvedelementer. Lokaliteten scorer middels på areal, men lavt på øvrige kriterier. Vurderes derfor til lokal verdi C.

Skjøtsel og hensyn: Det er ikke behov for skjøtsel for å ivareta registrerte kvaliteter.

2 Brennåsen

Naturtype: Gammel furuskog - Gammel høyereliggende furuskog
BMVERDI: A

Areal: 2635,1daa

Innledning: Lokaliteten er registrert i 2017 av Sigve Reiso, BioFokus i forbindelse med Statsskogprosjektet 2017. Den er tidligere undersøkt av Solås (1998), av Solvang og Gaarder (2004) og av Kim Abel (BioFokus) (2014). Vesentlige opplysninger fra tidligere kartlegging er videreført. Lokalitet erstatter gammel lok BN00080001. Definisjon og verdisetting av naturtypen følger DN-håndbok 13 (revidert faktaark fra 2014) og arter har rødlistestatus basert på Henriksen & Hilmo (2015).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger rundt Brennåsen rett nord for Hengsvannet. Avgrensingen omfatter et høyereliggende område med gammel furuskog rundt toppartiet på Brennåsen, samt noen mindre myrer og tjern. Lokaliteten er avgrenset mot skog med lavere tetthet av gammelskogselementer mot nord og vest, og mot hogstflater mot sør og øst.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Naturtypen utgjøres av gammel furuskog, utforming gammel høyereliggende furuskog. Flekkvis er det enkelte partier som kan karakteriseres som gammel granskog, spesielt i nordvest og vest, men arealmessig er disse forholdsvis beskjedne. Dominerende vegetasjonstyper er røsslyng-blokkebær-furuskog og med lavfuruskog, bærlyngskog og noe knauskog spesielt rundt toppartiet på Brennåsen og på mindre koller spredt i området. Spredt, men mest i vest er det en del innslag av barblandingsblåbærskog og noe småbregneskog. På gunstige lokaliteter i sørvest er det overganger mot svak lågurt. Skogarealet opptrer i mosaikk med noen fattigmyrer og tjern. Det er også lokalt innslag av rike sig med bl.a. breimyrull.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen har godt utviklet naturskogsstruktur med god aldersspredning. Det er en stor andel av furutrærne som er gamle og over 200 år og flere er til dels svært gamle, trolig over 350 år. Dimensjonene er ikke spesielt grove over store deler av arealet, mye rundt 25-35 cm i dbh, men enkelte partier er mer produktive med trær rundt 40-50 cm. Noen svært grove eksemplarer opp mot 85 cm finnes spredt. Død ved finnes spredt, men med lokale konsentrasjoner. Mest av gadd. Grana utgjør stort sett spredte innslag og grana er gammel og med spredte forekomster av død ved. Tidligere hogstpåvirkning er synlig stort sett som en generell underdekning av død ved og ordentlig grove dimensjoner. Stubber er fåtallige. Mot randsone, spesielt i nordøst, er det noen nyere plukkhogster, men hvor det fortsatt står igjen noen gamle trær.

Artsmangfold: Tresjiktet er dominert av furu, men med stedvis et vesentlig innslag av gran også. Dette er mest utpreget i de vestre deler, men også noe i øst i forsenkninger i terrenget. Bjørk forekommer spredt i hele området og osp forekommer stedvis, mest i vest. Rogn og selje er fåtallige. På fastmark består feltsjiktet stort sett av lyng som røsslyng, blåbær og blokkebær. På tørre og soleksponerte arealer i vest, hvor det er noen overganger til lågurt, dukker arter som hengeaks, skogfiol, hvitveis og teiebær opp. I enkelte fuktige forsenkninger med rike sig inngår breimyrull, hvitbladtistel, flekkmariehånd, tettegras, tepperot, hengeving, myrfiol og bjønnekam. Av noenlunde krevende naturskogsarter er det påvist rotnål (NT), Ramboldia elabens og ulvelav (NT) på furugadd og furuplett på død ved av furu. Gubbeskjegg (NT) og mjuktjafs (VU) ble sett i beskyttede lommer med gran, duftskinn (NT), rosenkjuke (NT), granrustkjuke, kjøttkjuke og svartsonekjuke (NT) på granlæger, gammelgranskål på et par grangadd. Det var mange merker etter tretåspett på gran og storfugl ble skremt opp. Lokaliteten er også et viktig viltområde.

Fremmede arter: Ingen registrerte.

Del av helhetlig landskap: Ett av flere delområder på forsvarets skytefelt Hengsvann med til dels uvanlig høyaldret furuskog.

Verdivurdering: Ut ifra habitatkvalitet, påvirkning, arts mangfold og størrelse vurderes lokaliteten som svært viktig (A).

Skjøtsel og hensyn: Det er ikke behov for skjøtsel for å ivareta registrerte kvaliteter.

3 Bjønndalen V

Naturtype: Gammel furuskog - Gammel høyereliggende furuskog
BMVERDI: B

Areal: 783daa

Innledning: Lokaliteten er registrert i 2017 av Sigve Reiso, BioFokus i forbindelse med Statsskogprosjektet 2017. Den er tidligere undersøkt av Jon T. Klepsland (BioFokus) i forbindelse med kvalitetssikring av naturverdier på Heistadmoen og i Hegnsvann skyte- og øvingsfelt (2014). Vesentlige opplysninger fra tidligere kartlegging er videreført. Lokalitet erstatter gammel lok BN00104679. Definisjon og verdi-settling av naturtypen følger DN-håndbok 13 (revidert faktaark fra 2014) og arter har rødlistestatus basert på Henriksen & Hilmo (2015).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger mellom Tyssjødalen og Bjønndalen, vest for Hengsvannet (mellom Follsjå og Jonsknuten). Avgrensingen omfatter et høyereliggende område med eldre barskog. Lokaliteten er avgrenset mot skog med lavere tetthet av gammelskogselementer, til dels også betydelig yngre skog etter hogst.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Dominerende vegetasjonstyper er knausfuruskog, røsslyng-blokkebær-furuskog, barblandingskog og blåbær-granskog. Skogarealet opptrer i mosaikk med fattige til intermedierrike myrer. Det inngår også et myrtjern og små areal med grunnlendt og kildepreget middelsrik bakkemyr. Knausfuruskog dominerer over andre skogtyper i areal og preges ofte av glissen trestilling.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen har moderat velutviklet naturskogsstruktur med god aldersspredning opp til ca. 150 år i noenlunde produktive parti og til ca. 200 år på impediment eller lavproduktiv mark. Stedvis inngår også furu på opp mot ca. 300 år. Mengden død ved av furu er generelt lav, men noen steder står det spredte store gamle furugadd. I grandominerte parti er det generelt noe høyere tetthet av dødvedelement, men dødvedkontinuiteten er likevel ganske svak.

Artsmangfold: På fastmark består feltsjiktet stort sett av lyng (røsslyng, blåbær, blokkebær, tyttebær) og evt. også smyle. Heisiv og bråtestarr inngår også. Myrene er ofte dominert av blåtopp, småbjørneskjegg og tepperot. Ellers inngår bl.a. rundsoldogg, torvmyrull, sveltstarr, slåtestarr, stjernestarr, kornstarr, flekkmariehånd, tettegras og storblåfjør. I rikere parti også blåknapp, særbustarr og breiull. Av noe krevende naturskogsarter er påvist mørk brannstubbela (VU), furuplett (NT), duftskinn (NT), gubbeskjegg (NT), sprikeskjegg (NT) og piggskjegg.

Fremmede arter: Ingen registrerte.

Del av helhetlig landskap: Ett av flere delområder på forsvarrets skytefelt Hengsvann med til dels uvanlig høydret furuskog.

Verdivurdering: Ganske stort areal med moderat gammel barskog. Positive tilleggsegenskaper er relativt stor naturvariasjon, god arrondering og nærhet til andre gammelskogsareal. Enkelte moderat krevende naturskogsarter er påvist. Sammenveid vurderes lokaliteten derfor som viktig (B).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten har ingen kvaliteter som er avhengig av skjøtsel for å fremmes.

4 Tyssjøhamrane

Naturtype: Gammel furuskog - Gammel høyereliggende furuskog
BMVERDI: B

Areal: 307,2daa

Innledning: Lokaliteten er registrert i 2017 av Sigve Reiso, BioFokus i forbindelse med Statsskogprosjektet 2017. Den er tidligere undersøkt av Jon T. Klepsland (BioFokus) i forbindelse med kvalitetssikring av naturverdier på Heistadmoen og i Hengsvann skyte- og øvingsfelt (2014). Vesentlige opplysninger fra tidligere kartlegging er videreført. Lokalitet erstatter gammel lok BN00104680.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger nord for Tyssjødalen, vest for Hengsvannet (mellom Follsjå og Jonsknuten). Avgrensingen omfatter et høydedrag med relativt gammel furuskog. Lokaliteten er avgrenset mot skog med lavere tetthet av gammelskogselementer, til dels også betydelig yngre skog etter hogst. Avgrensingen sammenfaller i stor grad med overgangen til mer utpreget barblandingskog eller granskog.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Dominerende vegetasjonstyper er knausfuruskog, røsslyng-blokkebær-furuskog og blåbær-barblandingskog. I terrengforsenkninger er det minerotrofe fattigmyrer. Mye av skogarealet er impediment/lavproduktivt og har glissen trestilling.

Bruk, tilstand og påvirkning: Påvirkningsgraden fra gammelt av varierer noe og dette avspeiles i varierende tetthet av gamle trær og dødvedelementer. Over hele arealet er det likevel innslag av furu på over 200 år, og noen steder er det god aldersspredning opp til rundt 300 år og innslag av furu opp mot 400 år. Læger av furu forekommer spredt til ganske sparsomt, men er stort sett ganske smådimensjonerte og tilhører relativt unge aldersklasser. Gadd opptrer noe mer frekvent. Dødvedkontinuiteten er svak til moderat.

Artsmangfold: På fastmark er feltsjiktet dominert av lyng (røsslyng, blåbær, blokkebær, tyttebær) og ellers inngår bl.a. noe bråtestarr. Myrene er ofte dominert av blåtopp, småbjørneskjegg og tepperot. Ellers inngår bl.a. rundsoldogg, torvmyrull, sveltstarr, slåtestarr, stjernestarr og flekkmariehånd. Av noe krevende naturskogsarter er påvist gubbeskjegg (NT), sprikeskjegg (NT), piggskjegg og Ramboldia elabens (alle på furu).

Fremmede arter: Ingen registrerte.

Del av helhetlig landskap: Ett av flere delområder på forsvarrets skytefelt Hengsvann med uvanlig høydret furuskog.

Verdivurdering: Ganske stort areal med gammel furuskog (mange trær mellom 250-400 år). Relativt høy beliggenhet og glissen skogstruktur samt få funn av kontinuitetskrevende arter begrenser verdivurderingen til viktig (B).

Skjøtsel og hensyn: Ikke vurdert.

5 Tyssjøhamrane S

Naturtype: Gammel lavlandsblandingsskog - Sørboreal gran-blandingsskog
BMVERDI: A

Areal: 186,1daa

Innledning: Lokaliteten er registrert i 2017 av Sigve Reiso, BioFokus i forbindelse med Statsskogprosjektet 2017. Den er tidligere undersøkt av Jon T. Klepsland (BioFokus) i forbindelse med kvalitetssikring av naturverdier på Heistadmoen og i Hegnsvann skyte- og øvingsfelt (2014). Vesentlige opplysninger fra tidligere kartlegging er videreført. Lokalitet erstatter gammel lok BN00104673.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i Tyssjødalen på nordsiden av Tysjøvatn, vest for Hengsvannet (mellom Follsjå og Jonsknuten). Avgrensingen omfatter et areal med løvblandet granskog i sørvendt lisi. Lokaliteten grenser til fattig og lavproduktiv barskog i øvre deler, i hovedsak til vei eller vann i nedkant, og til ungskog etter hogst i vest.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Arealet har elementer av flere naturtyper og kartlegges her som en mosaikkfigur. Viktigste

den høye dekningen av lågurtpreget gran- og barblandingskog av ulike utforminger i sentrale og vestre deler av området. Store deler av fuktighetsgradienten er representert, fra rik tørrbakkevegetasjon til frodig sump- og kildepreget skog med stauder og myrplanter. I østre halvdel av området dominerer fattige skogtyper i form av blåbær-smyle-granskog og røsslyng-blåbær-barblandingskog. Mye av arealet består av temmelig gammel grandominert skog med forekomst av dødvedelementer. I allefall nedre deler har klare sørboreale trekk og kan derfor avgrenses som "gammel lavereliggende barskog". Det inngår også noe gammel boreal løvskog i form av ospesholt. Grunnlendte parti uten eller med bare glissent tresjikt inngår også, hvorav noe har intermedierrik sørbergflora.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen bærer tydelig preg av å ha vært hardt uthogd langt tilbake i tid, men er nå overveiende i aldersfase og er moderat fleraldret og flersjiktet med øvre trealder omkring 150-180 år. Dødvedelementer forekommer spredt til ganske frekvent og fordeler seg på ulike råtestadier men med klar overvekt av yngre aldersklasser. Det er ingen kontinuitet i læger av litt større dimensjoner. Stedvis er det mye død ved av osp (i samme råtestadium), felt av bever. Gran og furu har oppnådd dimensjoner på opp mot 50 cm dbh, mens osp er opp mot 40 cm dbh.

Artsmangfold: Tresjiktet er dominert av gran i nedre deler, mens det i høyereliggende parti og på grunnlendt mark er mer furu. Bjørk inngår også frekvent. Osp danner små bestander her og der, mens rogn og selje opptrer mer spredt til sparsomt. Gråor og litt hegg opptrer som busker i rikere sump- og fukttrå. På relativt tørr lågurtmark inngår bl.a. knollerteknapp, tiriltunge, hvitveis, skogfiol, markjordbær, teiebær, skogstorkenebb, blåkoll, firblad, kranskonvall, olavsstake, bleikstarr, fingerstarr, storblåfjør, skogmarihånd og brudespore. Unntaksvis inngår også blåveis, vårerteknapp, flekkgriore, kattefot og tysbast. På fuktigere mark inngår bl.a. mjørdurt, hvitbladtistel, sumphaukeskjegg, gulstarr, korallrot, skogrøykvein og blåtopp. På fattigere lågurtmark i overgang mot lyngskog er det helst kun liljekonvall, legeveronika, gulaks og hengeaks som kommer inn. Av noenlunde krevende naturskogsarter ble det påvist eggegul kjuke (VU), rynkeskinn (NT), lungenever og Biatora helvola.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter registrert.

Del av helhetlig landskap: Ikke vurdert

Verdivurdering: Stort areal med produktiv barskog i fremskredet naturskogstilstand, innslag av varmekjære elementer og arter, og stor dekning av rike skog- og vegetasjonstyper med generelt høy plantediversitet. Et par krevende dødvedarter er påvist. Lokaliteten vurderes som svært viktig (A).

Skjøtsel og hensyn: Ikke vurdert.

6 Tyssjøhamrane V

Naturtype: Gammel granskog - Gammel høyereliggende granskog
BMVERDI: B

Areal: 45,5daa

Innledning: Lokaliteten er registrert i 2017 av Sigve Reiso, BioFokus i forbindelse med Statsskogprosjektet 2017. Den er tidligere undersøkt av Jon T. Klepsland (BioFokus) i forbindelse med kvalitetssikring av naturverdier på Heistadmoen og i Hegnsvann skyte- og øvingsfelt (2014). Vesentlige opplysninger fra tidligere kartlegging er videreført. Lokalitet erstatter gammel lok BN00104684.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger nord for Tyssjødalen, vest for Hengsvannet (mellom Follsjå og Jonsknuten). Avgrensingen omfatter eldre granskog tilknyttet to møtende små bekkedaler samt nordvestvendt li. Lokaliteten er avgrenset mot barblandingskog med litt lavere produktivitet og naturverdi.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Blåbær-granskog dominerer, men også litt småbregne-granskog, og langs bunnen av smådalene er det noe fattig gransumpskog. I sør inngår en stripe med åpen intermedierrik myr.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er moderat til betydelig fleraldret/flersjiktet med øvre trealder 180-200 år. Muligens er de eldste nærmere 250 år. Dødvedelementer av gran forekommer spredt. Disse tilhører stort sett yngre aldersklasser, men noen steder inngår også eldre læger fordelt på flere råteklasser og dermed et bredere spekter av dødvedkvaliteter.

Artsmangfold: Tresjiktet er dominert av gran og ellers inngår noe bjørk. Mot kantene står en del furu. På rikere småbregnemark eller myrkantnmark og bekkekanter inngår litt teiebær, kranskonvall, skogmarihånd, tettegras, sumphaukeskjegg og hengeaks. Stri kråkefot er vanlig. På forsumpet mark inngår bl.a. skogsnelle, molte, trådsiv og slåttestarr. På rikmyra i sør inngår bl.a. flekkmarihånd, gulstarr og breiull. Av noenlunde krevende naturskogsarter er påvist rosenkjuke (NT), svartonekjuke (NT), Pseudographis pinicola og gubbeskjegg (NT).

Fremmede arter: Ingen registrerte.

Del av helhetlig landskap: Ikke vurdert.

Verdivurdering: Gammel grandominert skog tilknyttet små bekkedaler med høy luftfuktighet. Lokaliteten er ikke så stor, men funn av krevende dødvedarter i kombinasjon med velutviklet naturskogsstruktur gjør at lokaliteten vurderes som viktig (B).

Skjøtsel og hensyn: Ikke vurdert.

7 Tyssjøhamrane, vest II

Naturtype: Gammel granskog - Gammel høyereliggende granskog
BMVERDI: C

Areal: 14,3daa

Innledning: Lokaliteten er registrert i 2017 av Sigve Reiso, BioFokus i forbindelse med Statsskogprosjektet 2017. Den er tidligere undersøkt av Jon T. Klepsland (BioFokus) i forbindelse med kvalitetssikring av naturverdier på Heistadmoen og i Hegnsvann skyte- og øvingsfelt (2014). Vesentlige opplysninger fra tidligere kartlegging er videreført. Lokalitet erstatter gammel lok BN00104670.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på nordsiden av Tyssjødalen, vest for Hengsvannet (mellom Follsjå og Jonsknuten). Avgrensingen omfatter en kompakt eldre granskog i en terrengforsenkning og er avgrenset mot furudominert skog og myr på alle kanter.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Arealet består av eldre blåbær-smyle-granskog og noe fattig gransumpskog.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er moderat fleraldret/flersjiktet med overvekt av eldre trær. Skogen er relativt storvokst og kompakt, men det er også dannet små glenner. Øvre trealder ligger trolig på 150-180 år, og de største trærne er ca. 50-55 cm dbh. Granlæger opptrer spredt og omfatter ulike råtestadier, men med klar overvekt av yngre aldersklasser. Det er også beskjedent innslag av virkelig gamle læger (overligger). Det er høy tetthet av stubber etter en gammel gjennomhogst, hvorav en del furustubber.

Artsmangfold: Tresjiktet er helt dominert av gran. Noe bjørk inngår, og mot kantene også furu. Feltsjiktet er dominert av blåbær og smyle men også mye stri kråkefot og molte m.fl. Svartonekjuke (NT) er funnet på gammel granlåg (overligger).

Fremmede arter: Ingen registrerte.

Del av helhetlig landskap: Ikke vurdert.

Verdivurdering: Ganske gammel, kompakt og terrengbeskyttet granskog med en del dødvedelementer. Lite areal og få krevende arter påvist begrenser verdivurderingen til lokalt viktig (C).

Skjøtsel og hensyn: Ikke vurdert.

8 Svarttjønndalen

Naturtype: Gammel granskog - Gammel høyereliggende granskog
BMVERDI: C

Areal: 47,2daa

Innledning: Lokaliteten er registrert i 2017 av Sigve Reiso, BioFokus i forbindelse med Statsskogprosjektet 2017. Definisjon og verdi-
setting av naturtypen følger DN-håndbok 13 (revidert faktaark fra 2014) og arter har rødlistestatus basert på Henriksen & Hilmo (2015).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i Svarttjønndalen nord for Rupefjell i Notodden kommune (mellom Follsjå og Jonsknuten).
Avgrensingen omfatter en kompakt eldre granskog i en terrengforsenkning.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Arealet består av gammel høyereliggende granskog langs bekkedal, blåbærskog er domi-
nerende grunntype.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er moderat fleraldret/flersjiktet med overvekt av eldre trær. Skogen er relativt storvokst og kompakt,
men det er også dannet små glenner. Øvre trealder ligger trolig på 150-180 år, og de største trærne er ca. 50-55 cm dbh. Granlæger opp-
trer spredt og omfatter ulike råtestadier, men med klar overvekt av ferske vindfall. Det er også beskjedent innslag av virkelig gamle læger
(overligere). Det er høy tetthet av stubber etter tidligere gjennomhogster.

Artsmangfold: Tresjiktet er dominert av gran. Noe bjørk inngår, og mot kantene også furu. Feltsjiktet er dominert av blåbær. Svartsonekju-
ke (NT) er funnet på gammel granlåg (overligger).

Fremmede arter: Ingen registrerte.

Del av helhetlig landskap: Del av større fjellskogsområde rundt Selslifjell.

Verdivurdering: Ganske gammel, kompakt og terrengbeskyttet granskog med noe dødvedelementer. Lite areal og få krevende arter påvist
begrenser verdivurderingen til lokalt viktig (C).

Skjøtsel og hensyn: Det er ikke behov for skjøtsel for å ivareta registrerte kvaliteter.

9 Nordstulbrakka

Naturtype: Gammel furuskog - Gammel høyereliggende furuskog
BMVERDI: A

Areal: 559,5daa

Innledning: Lokaliteten er registrert i 2017 av Sigve Reiso, BioFokus i forbindelse med Statsskogprosjektet 2017. Definisjon og verdi-
setting av naturtypen følger DN-håndbok 13 (revidert faktaark fra 2014) og arter har rødlistestatus basert på Henriksen & Hilmo (2015).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter de nedre delene av lisdene over Svarttjønn-Nordstulbrakka, vest for Selsli i Notodden
kommune. Bergrunnen er i hovedsak fattig granitt, løsmassedeckket tynt.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Området domineres av gammel furuskog utforming gammel høyereliggende furuskog. En-
kelte partier har også mer grandominans. Fattig lyngskog, bærlyngskog og blåbærskog dominerer. Langs fuktig inngår mye blåtopp,
stedvis også rike sig med breimyrrull og dvergjamne.

Bruk, tilstand og påvirkning: Eldre skog dominerer. Nederst i lia inngår produktiv furuskog med spredte gamle trær og kelogadd. Liggende
død ved opptrer mer sparsomt. Furuskoen varierer noe fra ensaldretde bestand i sen optimalfase, til partier med god aldersspred-
ning og stor andel gamle trær. Langs søkk og opp lia øker graninnslaget, i hovedsak som undersjikt under eldre furuskog. Skogen blir
gradvis mer glissen og lavproduktiv opp lia, men også her spredte gamle trær og død ved. Høyreist furu på 45-50 cm i bhd finnes også
enkeltvis langs blåbærskokk. Brannspor på gamle gadd er vanlig.

Artsmangfold: Partier med gran har spredt med gubbeskjegg (NT) og stedvis sprikeskjegg (NT). På furugadd med brannspor finnes mørk
brannstubbela (VU) flere steder. En gadd ble også notert med ulvelav (NT). På rester av liggende død furuved ble taigapiggskinn (NT)
og furuplett (NT) notert. Furustokkjuke inngår på flere gamle furu.

Fremmede arter: Ingen notert

Del av helhetlig landskap: Del av landskapet rundt Knutefjell-Hengsvann-Fjellstulfjell som huser sjelden stor tetthet av gammel furuskog.

Verdivurdering: Større areal med gammel furunaturskog. Har jevnt innslag av gamle trær og gadd, men begrenset med liggende død ved.
Lokaliteten scorer høyt på areal og påvirkning, middels for skogtilstand og arts mangfold. Vurderes på bakgrunn av det til svært viktig A,
der innslag av eldre og produktiv furuskog i nedre del av lisdene teller positivt.

Skjøtsel og hensyn: Det er ikke behov for skjøtsel for å ivareta registrerte kvaliteter.

10 Selslidalen

Naturtype: Gammel granskog - Gammel høyereliggende granskog
BMVERDI: C

Areal: 28,5daa

Innledning: Lokaliteten er registrert i 2017 av Sigve Reiso, BioFokus i forbindelse med Statsskogprosjektet 2017. Definisjon og verdi-
setting av naturtypen følger DN-håndbok 13 (revidert faktaark fra 2014) og arter har rødlistestatus basert på Henriksen & Hilmo (2015).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i Selslidalen i Notodden kommune (mellom Follsjå og Jonsknuten). Avgrensingen omfat-
ter en kompakt eldre granskog i en terrengforsenkning.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Arealet består av gammel høyereliggende granskog langs bekkedal, blåbærskog er domi-
nerende grunntype.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er moderat fleraldret/flersjiktet med overvekt av eldre trær. Skogen er relativt storvokst og kompakt
og de største trærne er ca. 40 cm dbh. Granlæger opptrer spredt og omfatter stort sett ferske læger.

Artsmangfold: Tresjiktet er dominert av gran. Noe bjørk inngår, og mot kantene også furu. Feltsjiktet er dominert av blåbær. Gubbeskjegg
(NT) og sprikeskjegg (NT) finnes spredt i trekronene. På død ved av gran duftskinn og svartsonekjuke (NT).

Fremmede arter: Ingen registrerte.

Del av helhetlig landskap: Del av større fjellskogsområde rundt Selslifjell.

Verdivurdering: Ganske gammel, kompakt og terrengbeskyttet granskog med noe dødvedelementer. Lite areal og få krevende arter påvist begrenser verdivurderingen til lokalt viktig (C).

Skjøtsel og hensyn: Det er ikke behov for skjøtsel for å ivareta registrerte kvaliteter.

11 Gørtjern ved Bjørndalen

Naturtype: Gammel granskog - Gammel høyereliggende granskog
BMVERDI: B

Areal: 68daa

Innledning: Lokaliteten er registrert i 2017 av Sigve Reiso, BioFokus i forbindelse med Statsskogprosjektet 2017. Den er tidligere undersøkt av Jon T. Klepsland (BioFokus) i forbindelse med kvalitetssikring av naturverdier på Heistadmoen og i Hegnsvann skyte- og øvingsfelt (2014). Vesentlige opplysninger fra tidligere kartlegging er videreført. Lokalitet erstatter gammel lok BN00080002.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger nord for Hengsvannet, mellom Follsjå og Jonsknuten. Avgrensingen omfatter et areal med forholdsvis gammel og kompakt/storvokst barskog. Lokaliteten grenser til mindre produktiv furudominert skog, impediment, myr og tjern.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: I nordre halvdel er det grandominert blåbær- og småbregneskog samt noe forsumpet eller kildepreget granskog. I søndre halvdel er det mest fattig lyngdominert barblandingsskog samt noe knausfuruskog. Skogen er gammel og føres til "gammel høyereliggende granskog" og "gammel høyereliggende furuskog". Selv om fattige vegetasjonstyper dominerer finnes også innslag av rikere lågurtpreget vegetasjon tilknyttet bekkesig/kildesig i nord.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er temmelig gammel og uten nyere inngrep av betydning. Granskogen i nord har likevel litt svak aldersspredning i sentrale parti og også mange fremdeles synlige stubber etter hogst. Ved tjernet i sør er skogen spesielt gammel og sterkt fleraldret med både furu og gran på opp mot 300-350 år. De største trærne er 50-60 cm dbh. Dødvedelementer forekommer spredt til ganske frekvent (i sør). Dødvedkontinuiteten er svak til moderat i nord, men ganske god mht. gran i sør. Kontinuiteten i død ved av furu er svakere og mengden liggende død ved av furu er også beskjeden.

Artsmangfold: Tresjiktet er dominert av gran og furu. I tillegg inngår en del bjørk og litt rogn. Foruten lyng inngår i feltsjiktet bl.a. hengeving, bjørnekam, stri kråkefot, tepperot, skogstjerne, gullris, smyle og blåtopp. Tilknyttet myrkanter, rikere sig/lågurtbakker og bekkekanter finnes bl.a. teiebær, perlevintergrønn, skogstorkenebb, trådsiv, gråstarr, slirestarr, bleikstarr, hengeaks og gulaks. Av noenlunde krevende naturskogsarter er det funnet svartsoneskjuge (NT), rosenkjuge (NT), rynkeskinn (NT), duftskinn (NT), kjøttkjuge, granrustkjuge, furustokkjuge, Pseudographis pinicola (NT), gubbeskjegg (NT), sprikeskjegg (NT), blanknål (NT) og Ochrolechia alboflavescens. Det er også observert rikelig med ringbarkmerker etter tretåspett.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter registrert.

Del av helhetlig landskap: Ikke vurdert.

Verdivurdering: Uvanlig gammel, kontinuitetspreget og forholdsvis storvokst barskog med funn av en rekke moderat krevende naturskogsarter. Lokaliteten vurderes derfor som viktig (B).

Skjøtsel og hensyn: Ikke vurdert.

12 Ved Baklifjellbrakka

Naturtype: Gammel granskog - Gammel høyereliggende granskog
BMVERDI: B

Areal: 30,6daa

Innledning: Lokaliteten er registrert i 2017 av Sigve Reiso, BioFokus i forbindelse med Statsskogprosjektet 2017. Den er tidligere undersøkt av Solås (1998). Lokalitet erstatter gammel lok BN00080002.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Eldre fjellskog øst for Baklifjellet i Kongsberg kommune.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Eldre høyereliggende blåbærgranskog dominerer.

Bruk, tilstand og påvirkning: Eldre fjellskog med god kontinuitet i død ved. Noen hogstspor lengst øst, lengst vest urskogspreget uten synlige hogstspor. Er definert som uproduktiv skog.

Artsmangfold: Funn av rosenkjuge (NT), rynkeskinn (NT), duftskinn, granrustkjuge, svartsoneskjuge (NT), sprikeskjegg (NT) og krukkenål.

Fremmede arter: Ingen notert

Del av helhetlig landskap: Ikke vurdert

Verdivurdering: Eldre granskog med funn av en del signalarter

Skjøtsel og hensyn:

Artsmangfold

Artsmangfoldet i området betegnes som middels rikt med tanke på størrelsen. 16 rødlistearter er funnet. Svært artsrike kjerner er ikke påvist, og potensiale for slike er lavt. Typisk for området er spredte funn av naturskogsarter knyttet til gamle trær og død ved av furu og gran. Mest spesielt og verd å trekke frem er innslag av skyggefulle østvendte bekkedal med innslag av mjuktjafs (VU) og tallrike brente furugadd der flere har mørk brannstubbelav (VU).

Forøvrig inngår mer vanlige naturskogsarter som gubbeskjegg (NT) og sprikeskjegg (NT) spredt på grantrær. Knyttet til død ved av gran er duftskinn, svartsoneskjuge (NT), rosenkjuge (NT), lamellfjolkjuge (NT) og rynkeskinn (NT) påvist. På furu er furustokkjuge, flekkhvitkjuge (NT), tyrikjuge (NT), taigapiggskinn (NT) og ulvelav (NT) notert. Ingen av disse artene er påvist i særlig rike bestander, kun spredt og enkeltvis. I blandingsskogen sør for Tyssjøhamrane inngår også eggegul kjuge på ospelåg.

Området har i kraft av sin størrelse og gammelskogsdominans også betydning for arealkrevende gammelskogsarter som storfugl, lavskrike og tretåspett. Hønsehauk er også påvist i området.

Tabell: Artsfunn i Selslifjell-Rupefjell. Kolonnen **Totalt antall av art** summerer opp antall funn innenfor området. 0 betyr at artsfunnet ikke er tallfestet, men begreper som mye, en del, sparsomt, spredt o.l. er brukt. Det store tallet i kolonnen **Funnet i kjerneområde** henviser til hvilke kjerneområder arten er funnet. Det lille tallet angir hvor mange funn som er gjort i hvert kjerneområde. 0 betyr tekstlig kvantifisering. Små tall uten kjerneområdenummer angir funn utenfor kjerneområder.

Gruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste-status	Totalt antall av art	Funnet i kjerneområde (nr)
Fugler	Accipiter gentilis	hønsehauk	NT		2
	Picoides tridactylus	tretåspett			2 9
Karplanter	Eriophorum latifolium	breimyrrull			2
	Selaginella selaginoides	dvergjamne			
	Trichophorum alpinum	sveltull			
Lav	Alectoria sarmentosa	gubbeskjegg	NT		10 11 12 2 3 4 6 8 9
	Bryoria nadvornikiana	sprikeskjegg	NT		10 11 4 9
	Carbonicola myrmecina	mørk brannstubbela	VU		9
	Evernia divaricata	mjuktjafs	VU		2 6
	Letharia vulpina	ulvelav	NT		2 3 9
	Microcalicium ahneri	rotnål	NT		2
	Ramboldia elabens				9
Moser	Crossocalyx hellerianus	pusledraugmose			2
Sopper	Antrodia albobrunnea	flekkhvittkjuke	NT		
	Chaetodermella luna	furuplett	NT		2 3 9
	Cystostereum murrayi	duftskinn			2 9
	Fomitopsis rosea	rosenkjuke	NT		11 2 6 9
	Odonticum romellii	taigapiggskinn	NT		9
	Perenniporia tenuis	eggegul kjuke	VU		5
	Phellinus nigrolimitatus	svartsonekjuke	NT		10 11 2 3 6 7 8 9
	Phellinus pini	furustokkjuke			2 9
	Phlebia centrifuga	rynkeskinn	NT		11 12 3 5 7 8 9
	Sidera lenis	tyrikjuke	NT		2
	Trichaptum laricinum	lamellfolkjuke	NT		9

Avgrensning og arrondering

Avgrenset verneforslagomfatter et storområde på over 17 km² og rommer den eldste skogen Rundt Selslifjell og Rupefjell, der kantareal med ungsogskogsdominans er skåret vekk. Arealet huser riktignok store areal med fjell og uproduktiv fjellskog, men har trolig over 10 km² produktiv skog. Arealet grenser mot mer påvirket skog i vest, øst og sør, samt mot mer marginal fjellskog i nord. Dette gir flere steder ugunstige kiler inn i området, som for eksempel ved Bjørndalen i øst og Ræpliset i vest. Tilgrensende areal som kan huse tilsvarende verdier av en viss størrelse er i første rekke mot nordvest i Notodden kommune mot Fisketjønn-Holmevatn til Jondalsveien. Her angis større gammelsogskogsareal på kartet. Det er også enkelte større MIS-biotoper i de skyggefulle bakliene mot Jondalen som grenser til området i nordøst som kan huse verdier. I kraft av sin størrelse rommer foreslått verneområde store landskapsrom, men domineres av toppområder og øvre del av lisdler, i mindre grad hele lisdlergradienter på en større skala. Arronderingen er totalt sett derfor vurdert til middels.

Andre inngrep

En kraftgate krysser gjennom området og det går flere merkede stier opp mot Selslihytta på toppen.

Vurdering og verdisseting

Selslifjell-Rupefjell omfatter et stort sammenhengende areal med høyereliggende barskog med middels utviklet skogstruktur og artsmangfold. Eldre svakt utviklet naturskog dominerer, men også kiler av nyere hogstinngrep finnes stedvis langs kantene. Områdets verneverdi ligger først og fremst innslaget av gammel produktiv furuskog og rik blandingskog i de nedre lisdleravsnittene, samt til gransøkk med høy luftfuktighet. Forøvrig domineres arealet av lavproduktiv og marginal fjellskog av mer begrenset verdi og potensial. Sett i sammenheng med nærliggende furudominerte skogområder som Bar-men og Fjellstulfjell, er Selslifjell-Rupefjell mer lavproduktivt på store deler av arealet, samtidig som det har noe svakere utviklet skogstruktur/artsmangfold/potensial enn disse. Selslifjell-Rupefjell utgjør likevel et viktig supplement i en nasjonal kjerneregion for gammel furuskog, spesielt de mer produktive furuskogsarealene. Selslifjell-Rupefjell vurderes på bakgrunn av dette som regionalt verneverdig (**).

Det er ikke påvist rødlistede naturtyper av betydelige areal innefor verneforslaget. Av mangler i skogvernet (Framstad et al.

2017) fyller arealet først og fremst mangelen storområde og på deler arealet mangelen gammel furunaturskog og furuskog på høy bonitet (blåbærfuruskog). Totalt regnes området å ha middels mangeloppfyllelse.

Tabell: Kriterier og verdisetting for kjerneområder og totalt for Selslifjell-Rupefjell. Ingen stjerner (0) betyr at verdien for kriteriet er fraværende/ ubetydelig. Strek (-) betyr ikke relevant. Se ellers kriterier for for verdisetting i metodekapittelet.

Kjerneområde	Urørt- het	Død ved mengde	Død ved kontin.	Gamle bar- trær	Gamle løv- trær	Gamle edel- løvtrær	Tre- slags- fordeling	Topo- grafisk- variasjon	Vegeta- sjons- variasjon	Rik- het	Arter	Stør- relse	Arron- dering	Samlet verdi
1 Åstjern	***	*	*	**	0	—	*	*	*	*	*	-	—	*
2 Brennåsen	***	**	**	***	*	—	*	**	*	*	**	-	—	***
3 Bjøndalen V	***	**	*	***	*	—	*	*	*	*	**	-	—	**
4 Tyssjøham- rane	***	**	*	***	*	—	*	*	*	*	*	-	—	**
5 Tyssjøham- rane S	***	***	**	**	**	—	**	*	**	**	**	-	—	***
6 Tyssjøham- rane V	***	*	**	**	*	—	*	*	*	**	*	-	—	**
7 Tyssjøham- rane, vest II	***	**	**	**	*	—	*	*	*	*	*	-	—	*
8 Svartjønn- dalen	***	*	**	**	*	—	*	*	0	*	*	-	—	*
9 Nordstul- brakka	***	**	**	***	*	—	*	*	*	*	**	-	—	***
10 Selslidalen	***	**	*	*	*	—	*	*	*	*	*	-	—	*
11 Gørtjern ved Bjøndalen	***	**	**	***	*	—	*	*	*	*	**	-	—	**
12 Ved Bak- lifjellbrakka	***	**	***	***	*	—	*	?	*	*	*	-	—	**
Samlet vurdering	***	**	*	**	*	—	*	**	*	*	**	***	**	**

Mangeloppfyllelse

Av mangler i skogvernet (Framstad et al. 2017) fyller arealet først og fremst mangelen storområde og på deler arealet mangelen gammel furunaturskog og furuskog på høy bonitet (blåbærfuruskog). Totalt regnes området å ha middels mangeloppfyllelse.

Vurdering av mangeloppfyllelse for ulike vernemålsetninger for lokalitet Selslifjell-Rupefjell.

Naturtype - fylkesvis ansvar: Middels mangeloppfyllelse

Internasjonale ansvarstyper: Ingen mangeloppfyllelse

Restaureringsarealer: Ingen mangeloppfyllelse

Artsmangfold: Ingen mangeloppfyllelse

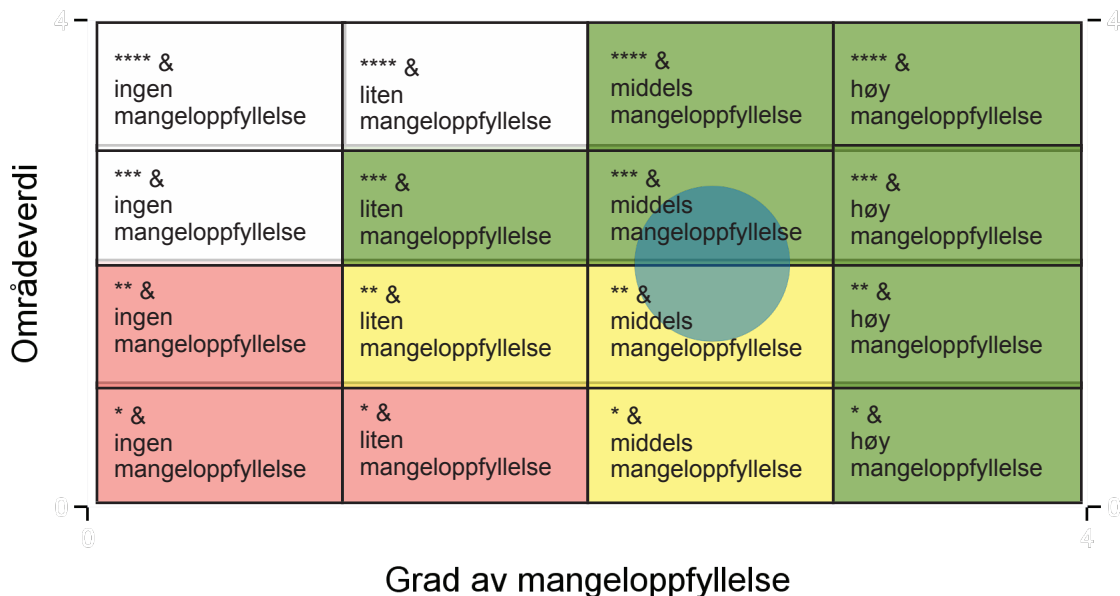
Generelle mangler (lavlandsskog, rik skog/høybonitetsskog og gammelskog): Lav mangeloppfyllelse

Generelle mangler i kombinasjon med naturtyper som skal prioriteres lavere: Ingen mangeloppfyllelse

Storområder: Høy mangeloppfyllelse

Totalvurdering mangeloppfyllelse: Middels mangeloppfyllelse

Figur: Blå sirkel angir området Selslifjell-Rupefjell sin områdeverdi (loddrett akse) og grad av mangelloppfyllelse (vannrett akse). Fargene i figuren gir en indikasjon på om området bør vurderes for vern*.

* Områder som i dag har lav naturverdi (0 og *) kan potensielt ha egenskaper som dekker inn viktige mangler i skogvernet. Tilsvarende kan områder som har middels og høy naturverdi, ha få egenskaper som dekker inn viktige mangler i skogvernet, fordi det allerede er vernet mange slike områder i en region. Forvaltningen bør derfor skjele til våre vurderinger av mangelloppfyllelse når det skal bestemmes om den bør vernes eller ikke. Figuren over er ment som en veiledende hjelp i dette arbeidet. Ligger den blå sirkelen helt eller delvis over grønne felter er det meget gode faglige grunner for vern av området. Ligger den blå sirkelen over gule felter bør området vurderes nøyer. Ligger den blå sirkelen over røde felter er det lavt faglig grunnlag for vernet. Hvite felter angir kombinasjoner som svært sjeldent eller aldri er realisert.

Referanser

Biologisk mangfold i Hengsvann skyte- og øvingsfelt, Kongsberg, Buskerud. Forsvarsbygg. BM-rapport 8.

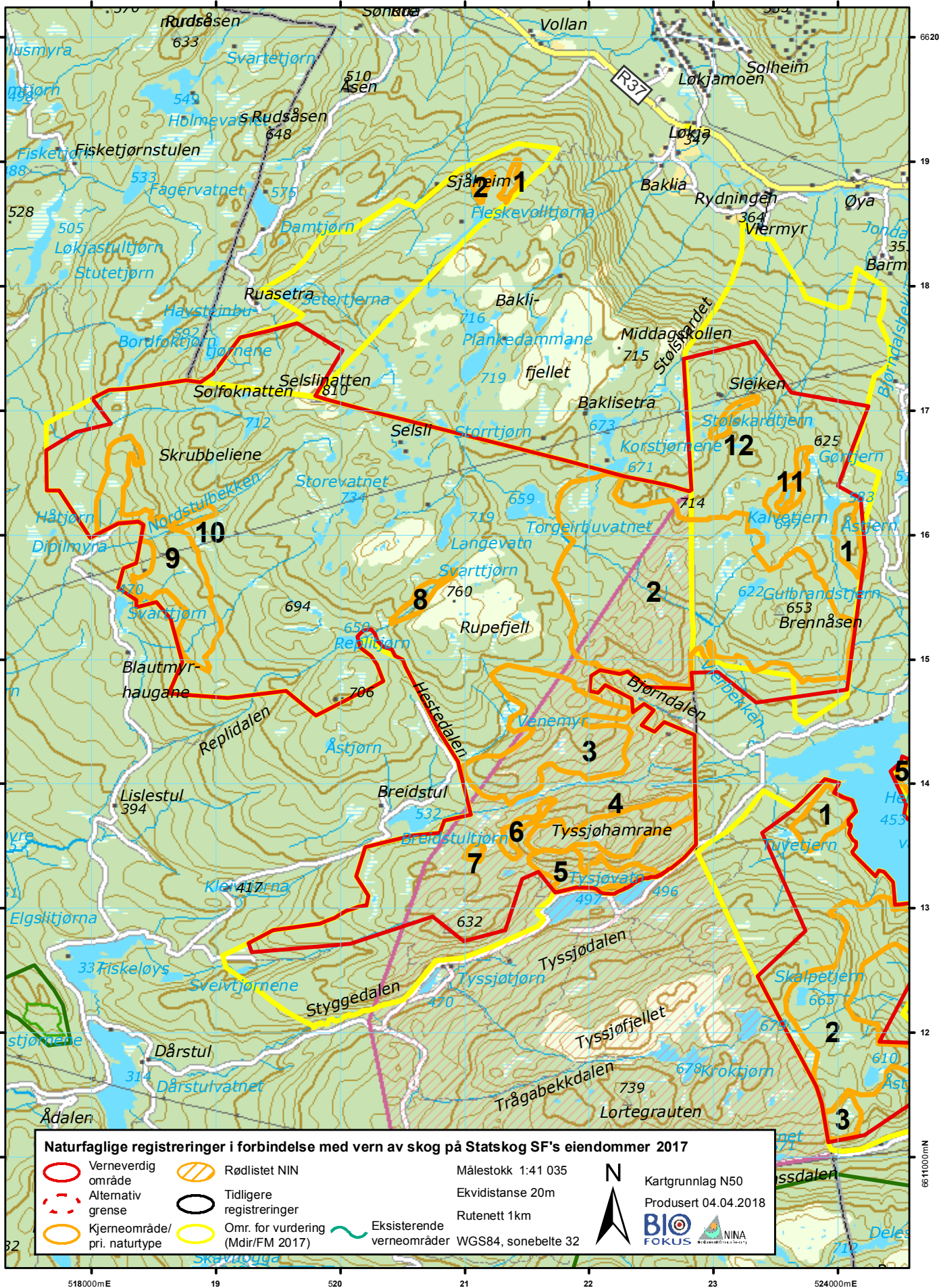
Biologisk mangfold i Hengsvann skyte- og øvingsområde, Kongsberg og Notodden kommune, Buskerud og Telemark fylke. BM-rapport nr. 30. Forsvarsbygg.

Framstad, E. (red.), Blindheim, T., Granhus, A., Nowell, M., Sverdrup-Thygeson, A. 2017. Evaluering av norsk skogvern i 2016. Dekning av mål for skogvernet og behov for supplerende vern. NINA Rapport 1352. 149 s.

Solås, A. 1998. Nøkkelbiotoper og andre biologisk viktige områder, Sølvverkskogen i Kongsberg og Flesberg kommuner. Statskog Resursdata-rapport 1998-1.

Selslifjell (Notodden, Telemark)

Areal 17390 daa, verdi **

Naturfaglige registreringer i forbindelse med vern av skog på Statskog SF's eiendommer 2017

Verneverdig område	Rødlistet NIN	Målestokk 1:41 035	Kartgrunnlag N50 Produsert 04.04.2018
Alternativ grense	Tidligere registreringer	Ekvidistanse 20m	
Kjerneområde/ pri. naturtype	Omr. for vurdering (Mdir/FM 2017)	Rutenett 1km	
Eksisterende verneområder		WGS84, sonebelte 32	

Bilder fra området Selslifjell-Rupefjell

Eldre skog langs toppområdet. Foto: Sigve Reiso

Svært gammel lavlandsskog nederst i KO9 Foto: Sigve Reiso

Kjempefuru på blåbærmark ved Gulbrandstjern. Foto: Sigve Reiso

Eldre granskog med død ved i Svarttjøndalen. Foto: Sigve Reiso